Суббота 2 Мая 1925 г. Год. изд. 20-й

نجی ایل ۳۰ ۱۳۴۳ شوال ۸

ملّا نصرالدین

№ 18 Цена 20 к MOLLA-NƏSRƏDDIN نمره ۱۸ قیمتی ساتیجی ایلده ۲۰ قپک

باکو یارمارقاسی

الکیس تاجری—بیش واغون قند قیزیل پولادر.

دورا تاجری—۶۵۰ واغون قندی قیزیلدم ساتمیاجاغام. جشه ساتاجاغام.

М. Ф. АХУНДОВ адына Азербайджан Республикасы

قرارداد

ایاتجا بونی عرض ایدیم که من نو-زوم زحمتکش بر آدامام و بونون عمر-یمده همیشه چالیشماغدا اولمشام، اونك ایچوندده نه قدرك رمضان آیی گلوب گیچوب، هیچ بر دامده اوروج دونماغا وقت تاپا بیلمه‌میشم، چونکه هیچ وقت بیکار اولمامیشام.

درسه گیدن اوشاخلارین‌ده‌هایله: اونلاردا کتاب و دفتر ایچیندده، درس و قلم‌کاغذه مشغول اولدیقدان همچنین اوروج دونماغی یاده سالاییلمیوبلر.

—

یعنی اوروج نماز صحبتی کیچن‌وقتلر هیچ یادیمدا دوشمزدی:

هیچ بیلمزدیم اوروج دوتان کیمدر. نماز قیلان کیمدر. مسجده هاردا گیدیرلر، اوروجی نه وقت‌دوتارلار، نه وقت باشلاتارلار، نه وقت قورتارلار.

—

همچین غیر بابرامامز: محرم‌لك‌دده‌ده ایشدن گوجدن باشیم آیلمیوب که گیدم شیه گتیره‌ملره تماشا ایدم.

هایله قربان بابرامی، هایله غیرمقدس بابرامامزیمز.

قاردیاش، والله وقتم اولمیر.

بونلارك هاموسینا بیکارچیلیق لازمدر.

—

هر نه ایسه، لاب خراب اولسندیم، و بر قدر بیله گیچه ایدی، — آخرده بالمره مسلمانچیلغی یاددان چیخاراجاق ایدیم.

اما شکر اولسون الله، مین‌لرجه رحمت اولسون سبب‌کارك آتا و آتامینا، احوالات بیله‌در:

—

دونن اداره‌ده، اوتوره‌ندیم، تازه‌چیخان روزنامه‌نی گئیردیلر. اوخودیم: زحمت قوبماری طرفندن قراردادده «آ بریل آیتك ایگرمی بشنجی گونی جمیع‌مسلمان قوللوقچیلاری گرك قوللوقدان آزاد اولالار، چونکه بو گون عید فطردر». چونکه همان گیون مسلمانلار گرك مسجده‌لره جمع اولسوب فطر نمازی قیلالار.

نه‌ده گیدوب گوردیم — اون ایکی یاشیندا اوغلوم «نوتچك مکا» خیروبریر: دده‌دا صباح و اویری گون بیزی‌دورسدن آزاد ایله‌دیلر، چونکه اوروجاق بابرا-می‌در.

—

بونی‌ده عرض‌ایدیم که نیجه من یوزی قاره بوخاری‌دا بیان ایتدیگم کیمی دیندار لقدان اوزاق دوشمیشم، اوغلومده «سوز یوخ اوروج و نماز صحبتلرندن دخی‌ده کتار اولوبدر. و اگر دونسن اوغلیما سکب‌ده، اوروجاق بابرامینك مژده‌سینی ویرمه‌سه ایدیلر. بلکی که اونك یادیناباپرام زاد دوشمه‌یجك ایدی، سبب بودرکه عید فطر بابرامینی آنجاق اوروج دوتا تلار گوزلمر.

خلاصه:

—

سنیم بر آز آغیرلاتیر. و بو ایشلری بیله گورندم، نوز نوزیمه‌دیورم بلکه بو نوزی الله مصلحتی‌در: بر صو ردده من دین بیین اسلامدان اوزاقلا-شماغا بوز قویسندیم، و او معصوم بالا-می‌ده نوزیم کیمی «بی‌نماز» تربیه ایتمگده ایدیم — بلکه بو نوزی ایله الله مصلحتی‌در که واعظ و شریعتمدار ملالارك وعظو نصحیتندن اوزاق اولدیغم ایچون — بو غفلتك یرینی دولدیرماقدان اوتری هنده‌ده بیر آی‌دا بیر حکومت قراردادی بیزی خبردار ایدیر و بیزی متنبه ایدیر که: ای غفلت‌ده اولانلار! آیلیك و آگاه اولك که فلان آیك فلان گونی عید شریف فطردر، فلان گونی اسماعیل قربانی‌در، فلان گونی رغایب‌در، فلان گونی امام موسی کاظمك رحلتی‌در، — فلان‌وفلان.

و همین قراردادلاری وضع ایدنلره نوز تشکریمی اظهار قیلوب بوندن‌ده سوگرا بو آرزوده اولاجاغم که نه گوزل اولاردی اون ایکی امام و ۱۲۴ مین پیغمبرك مقدس بابرامارینی بیرگناهکار بنده‌لره یاد آورلك ایده ایدیلر، ودخی‌ده گوزل اولاردی که یومیه نمازلرنك‌ده بیش وقتینی قرارداد واسطه‌سیله اداره‌لر، خبر ویره ایدیلر که گون اورتا وقتلری هیچ اولماسا یاریم ساعت مدتنده مسلمان قوللو-قچیلاری آزاد اولا ایدیلر و ظهر نماز زینی ادا ایتمگه مشغول اولا ایدیلر، بو شرط ایله که یاریم‌ساعتك مقداری اونلارك مسلمانیندان چخیلمیا.

آمان گونی‌در.

بلکه بو واسطه ایله قاره بوزیمزی مسلمانچیلغه چوندرمك.

و نجات تاپاق!..

امضا: «دهلی»

بو ایکی قادین قیافتنی تحلیل ایله‌دیگده، ایکیسندن بر نفر «دالوی ستیده» چخیر.

آبونه قیمتلری:

باکوده و باشقه شهرلره گوندرمك شرطیله آ بلیغی ۹۰ قپك، آ لتی آ یلغی ۴۵ قپك یللیغی ۱۰ منات ۸۰ قپك. مدن ایشچی و معلملر ایچون آیلغی ۷۰ قپك آ بونه قیمتی قابجادان آ لنور تك نسخه‌سی هر بری ۲۰ قپك

عنوان: اداره و قاتورامز ستاری یوجوی او نومرو ۶۴ تلفون: نومرو ۴۰۸۳

Адрес Редакции и конторы: Старо-почтовая д. № 64. тел. № 40-83.

۲۰ ایل

آ پریل آ یندا «ملانصرالدین» مجموعه‌سی ایگرمی یاشینا گیردی. بر اوگا خواطر جمع ایدیك و بیلیردیك که: بو مجموعه یاشایاجاقدر، چونکه بو مجموعه ایچون خیر دعا ایله‌ین چوخ ایدی. خصوصا ملالار، مرتبه‌خانلار، ملکدارلار، بویوك بویوك وارلیلاردا بو مجموعه‌نك خواطرینی چوخ ایسته‌ردی.

چونکه «ملالار عوامك قولاغنی کسه‌ده، ملك‌دارکندلیلری اوکوز بریه‌جه‌ده اوختاندا، وارلیلار ایشچیلری ۱۶ ساعت یرقاپین چوره‌گه ایشله‌ده‌ده، تعطیل ایدنلری چاندارملارك قمچی و چکه‌لری آلتندا ازدیرمقده «ملا نصرالدین» هیچ سنی چیخارماز دی. اوردوبادا آ غ سیدك اوغلی آ نوت ایله ایکی یاجی آ لوب موسه تجاوز ایلدیکن سوگرا بوراخاندا «ملا نصرالدین» دیه‌ردی که: یاده‌ده اولمالیدر. قوبالی ملاحاجی بابانك قابوسینا خلق یان یانا ویرمقده، شماخلی حمید باباتك گویگنك توکی یندیره سالماندا، رشتده حاجی حسامی ایران کندلیلرینك بوینا سوار اولاندا، لیاخوف جار نیقلای طرفندن طهراندا حکم سور چیلدیکده، تبریز امام جمعه‌سی میرزا حسن مجتهد گونده بر حوققا چیخاراندا، عبدالحمید مشروطه‌نی ویرماندن سوگرا ۳۰ مارتدا شریعت ایستوری فریداغنی چیخاراندا، آ یخچیوانلی شیخ کریم گونده بر صیغه ایله‌ینده، میرزاجاری خانه‌نشین ایله‌ینده، «ملا نصرالدین» مجموعه‌سی دیه‌ردی که: «من ایشیتمیرم، آوگا گوره‌ده «ملا نصرالدین» مجموعه‌سنه بو سایه‌دیلاریمز آ داملارك هاموسینا محبت بسله‌ردی. اونك ساتیلماسینا چالیشاردی.

بوگون دوز ایگرمی یلدیر که: «هردم‌خیال» دانا باشی کندینده کی ملا علی‌اصغردن، «آلاچیدان قورخان» شیخ کریمدن، «جوملاغی بك» چاکردن «ناقوص» دوشاب اولمقدان، «دمده‌دکی» گنجه بکلریندن، «کیفسز» شاه‌خور طالوس و گنجه ملکدارلریندن، «فیزدیرمالی» سالیان‌تریاکیری ایله‌لنکران‌دن قومارلارلاریندن، «جبرجیراما» تورکیجه دانشماغی حرام یلدن‌ضیالیلاردان، «دهلی» دورت آرواد آلوب آ لتی نفره صیغه‌سی اولان مسلمانلاردان، «صابر» ایسه بونلارك هاموسیندان بازماغا باشلامشدر.

آ نجاق ۲۰ ایل مناسبتی ایله «ملا نصرالدین» اوخوجیلارینا بر سوز دیه‌جگدر که: اونلارك خصمی آ رتاجاقدر. اودا بودر که: بوگون «ملا نصرالدینك» بونون اسکی بازیچیلاری حیاتدا اولدیغی حالدا «جوملاغی بك» ایله «صابر» اونلارك ایچیندده گلدر: لاکن بوکا بزیم بوخاریدا سایه‌سمز «دوستلارمز» شاه‌لاماسین. چونکه «صابرك» و «جوملاغی» نکرك ایسته‌دکلری یرینه گلدی. «ملا نصرالدین» همیشه مدافعه‌سنده بولونه‌جکی تورك ایشچیلرینك الینه بشنه‌جکی: «ملا نصرالدین» داها تولمه‌جکدر.

هردم خیال

آلله صفتی

حدیث شریفده وارکه: بوقـولاللرا ال دوتماق، بیتیلر، پرستار اولماق و بوردـ سیزلارك قیدینه آلماق آللهك نوزرنه مخصوص صفتلردندر. بو صفتلرمالك اولا بیلن بر شخص قیامت گونی عرصهٔ محشرده کیشی کیمی نوز دوشیه‌وورده دیه بیلمز که: من' آللهك باك و مومن بنده‌سی‌یم...

و گـویا همین سو تفصیلاتی نظره آلاراق باکو شوراسنك باشیندا کی (بور- دسیز جوجقلارا باردیم قوسیونی) نوز مقدس فعالیتی بو درجه‌یه قدر آرتیرمیش، و بتون باکو داثرسیندهکی بوردسیز- لاری نوز حمایه‌سی آلتینا آلمیشدر...! شهریك معنی بیرلرینده سو قوسیونك ریستورانلاری' چایخانالاری و باشقا بو کبی تاسیساتلاری واردر که بونلاردان عاید اولان منفعت بوردسیز جوجقلاری سالاماغاعاصرف اولنور. البته بو احوالاتی بیلدیگمدن سوگرا سنده‌ایسه‌یمکین که بعضا ممکن اولدیقدا قربة الی الله نوزیکی بو چایخانالاریك بریسینه ویروب ایکی استکان چای ایچه- سن و بو واسطه ایله بوردسیزلارا باردیم ایدن قوسیونك نوایه سنده شریك اولا- سان..

دانشیقیز'سوال-جوابسیز قابونی آچوب گیره‌جکسن ایچری.

—

گوزمل و تمیز بر ریستوران' آ ق تورتوکلی میزلر سیرا ایله دوزولوب،اور- تاما بیر نیچه داثماً ایری گولداللار قویلدیغندان بوراسی مصنوعی بیر باغچاشکیلنی آ لوب بوخاری طرفده مدیر' خزینه‌دار دفتردار ایچه‌ری اوتاقلا آ تیز' سماوارچی' قاب یویان' استکان یقلایان بونلاردان باشقا بیر نیچه نفر شیق گمیسلی خانملاردا خدمتده آماده دوروبلار.

سن قابانشکدا کی (اوستولی) تیقیلما- دوب بیر استکان چای ایسته‌جکسن، او ساعت مذکور خانملاردان بیریسی آ یا- غیندا کی شاخلغی و دیك داباق (توفلی) لار ایله اوچا-اوچا، چابی گئتوروب قویا- جاق سنك قابانیگا و سنده داثلاریاغاجلان قاریرشدیریلماغا...

بو حالدا بیردن-بره قاپو آ چیلاجاق و بیش- آلتی نفر آیاق یالین باشی آ چیق، الری، بوزلری، قارا، پالتارلری جیریق جوجقلار گیره‌جکلر ایچری... بونلار بر دسته بوردسیز جوجقلاردر که بوساعت کوچه‌دارده‌کی قیر تیلاتارلرنك دیندن گلیرلر!..

بونلار، دیتمك، دانیشماز اوستولارك یانیتی گلمز- گلمز آخرده دسته ایله گلوب سنی محاصره‌ایله‌جکلر و آ لتین، یمشیری، قیساتی، مریمی بر بره یقاراق سندن پول

قربان — آدا بوگا نه اولوب که بیله بخیلوب‌در.

ملیم — تازا چیخان «قولتوق» جاخیرینی ایچه‌ن بری «دلی لشو بدر».

ایسته‌جکلر. سنده بوردسیزلارا باردیم ایتمك نوایندن گیری قالماغی اچون بنه قربة‌لی‌الله انکی سالاجاقلان جینگه و چیخاردوب اوتلاریك هرمسینه بیش آلتی دوتماق، بتیملر، پرستار اولماق و بورده- سیزلاریك قیدینه قالماق آتجاق آللهك نوزینه مخصوص صفتلردن ایمیش. اما ریستورانلاردا کی گلیردن استفاده ایدمن مدیرلر، مولتلر، معاون مولتلر، کاتب، معاونلر، معاون کاتبلر، اولدن باشلامش آخره کیمی یازدیقلارنی مامیلی مالتاقدره همان بورده- سزلار چرگه‌سه داخلدر. بونلار دا برچور بوخولدر. نوزلرینی‌ده دولاندیرماق‌لازمدر.

ده‌ستانچی

حرام

شیخ علی ایرانیلار سجدیندن قاوو لاندان سوگرا آ دانچی‌یه دیووردکه: هر که اورادا آذان دیمن سنم بهشته گیدنده نوزوم ایله برابر آ پارمیاجاغام سنی اورادا ٭نولندیرمیه‌جکم. علماتلارك جاناشی الامگه و حوریلری قیدیخلاماغا سنی اومیاجاغام. اوکا گوره‌ده آ دانچی داها آذان ایتمیوور.

سوگرا نوزیده کلوب دوروب قاپودا دیپوب که: ایندی که ایرانلارمنی بوشویوب ملا حسینه ٭نولندی، هر کس ملاحسینه یالیقلق ایله‌ه بنی موغلمه‌سه گیته ایله یلیسن که: زنا ایلیودر.

من حلال ایلمیرم که: من بنا ایتدیگم سجده‌نه ملا حسین اوخویسن، اورادا اولان عیادتلری‌ده حرام ایدیرم.

مومن

اجدادیمه لعنت!

(باکو ملالاریندان شیخ‌السلام آزواد لارداندا یازیم متات یازیم متات پول یمیر) دولدیرماغاشیخ‌الگوه‌دلی، آ لماغالدن آ روادلاری‌دا سویماسام اجدادیمه لعنت

—

اکیك اولاماز توکه، قولاق انجمندن چیخماغادای آ غ باش کوه‌لکر چمندن دیندن گچدیم گچمدیم اسلا گوده‌نیمدن وابسته‌دی دائم گوده‌نه حکم شریعت آ روادلاری‌دا سویماسام اجدادیمه لعنت

—

فرض اولمش‌اوروج‌تك منه نموارده‌دیلمك مسجده‌دا حامدا، گوچه‌ده، تیندسوله‌مك موتلره‌ده فرضدی هر ایلده تولنمك کفاره‌سنی، ویره‌لیدیرحضرته امت آ روادلاری‌دا سویماسام اجدادیمه لعنت

—

هر گون‌ساتارام مشدیقلره آیت قرآن قیرخوب سویارام گونده نیچه توکلی مسلمان آ غزیك گوده‌یم کیمی آ چوب‌تازلی‌جیتدان صرف ایتمه‌لیم اوتلاری دویدیرماغاغیرت آ روادلاری‌دا سویماسام اجدادیمه لعنت

—

اطرافمی دوتمش نیچه قویروق بولوباتلار هر یرده گودمن ثامنه میدان سولوباتلار بوتلار اوتی برنوع،بوتی برچوره‌باتلار منده ساتاراق نسیه‌ملك، نیه‌جه جنت آ روادلاری‌دا سویماسام اجدادیمه‌لعنت

ملحد

غریبه! تاپداجه

دوغرداندا: بو تاپداجه جوغ‌غریبدر. ایندی بر الله بندمسی‌نك یولی دوته یازیق، یا اولدوتا، بو تاپداجه‌نی اورادا سویله، یقین که بیله بر سوزه اورادا هیچ برکس اینانا بیلمز.

تاپداجه:

او هانسی ٭قونـولدی‌دی که باکو کیمی بیوك شهره قونـول تعیین اولیه، و گلوب چیخا باکویا، گوره‌که بو شهرده یانیندان نیچه میو تیمسینك هیچ برسی نه‌قونـول چناپلرنیك دیلینی باشادوخور، نه‌قونـول اولانلرك دیلینی بیلیر، و آ خرده لازم گلیرکه بر حاسیل قونـولك حضورنیه گلوب شکایت ایله‌ملی اولسا، مجبور اولا نوز اوزونی فقرا و کلبان و افتتاح دهان حیوانات و اوفات تلخ شدن مفتخوران ازوقوع ختم رمضان و مال امام فرستاده علی اکبر آقایوف بدرینان و مسلط شدن لیزا خانم به‌کاروانسرای حاجم شیخلی در بادکوبه.

صحت وجود شوقی ریانی درعکه، رفتن مشارالیه به‌آمریکا برای تشکیل مجلس ترك سلاح، و دعوت دول عالم ٭صلح، عروسی محمد علی فاجار دربهشت، کثرت ٭ملت بها، تبلیغات دلالان درافطار عالم ٭دین بیرده اونك جواندده ایکی ثبوت گتوره بیلدریك:

۱) بیری- رئیس مسجد آ قای میر- محمود اولـون الله شاهدی.

۲) ایکنجیسی‌ده بوکه، خوب، اگـر آخوند حضرتلرینك چشمی داشنی یوخ ایدی، پس نه سبه بوللاری دستمالابوب قورتارانلاردان سوگرا که ایسته‌دی ویرسین سیده، نه سبه باشلادی آخره کیمی سایوب قورتارماغا: بو بیر مانیت، بو ایکی‌مانیت.. بودا آ لتمیش مانیت.

دیمك، اگر آخوند جنابرلنك بر گوزه‌تله‌مه‌سی یوخ ایمش‌سه، نه سبه‌بولك مقدارینی بیلمك ایستیورسن.

«جرجرامه»

تقویم نجم‌الدوله.

اوضاع کواکب دراین ماه دلالت دارد بر تملی یافتن اعلیحضرت سلطان احمد شاه در مرك پدر و ختام بذیرفتن مسئلهٔ مالیات بر عایدات درمجلس ملی ایران و طرفدار فقرا شدن محمد علی میرزا (وکیل) پسر فرمانفرما و سد شدن ٭ملم رات خیبره آقا سید یعقوب از جملهٔ وکیلان و اختیار سکوت کردن آقا سید حسن تقی‌زاده درپیش این اجامر و اوباشان. و پیشرفتی سیاست بریتانیای کبیر درملك ایران و مخصوصا درطهران و عدم تاثیر سرمقالات روزنامهٔ «ایران...» و سپردن امورات معارف به اعیان‌زادگان و مزاید شفقت قشیل و سفرا درحق رعایای ایران و احتمال‌السام یافتن خیابانهای تبریز و شروع گردش محتکران و حکم مرتد دادن حاجی میرزا ابوالحسن مجتهد انگچی درحق نوبرستان و پناه بردن حاجی‌میرزا کاظم «شیشری» بسفارت انگلیستان و شروع انتشار یافتن رسالهٔ او و عزیمت مشهدی محمد آقا درخشان بجانب ایران و بی‌سر و پا گذاشتن او ما بدبختان ولا. دیقاقفازان بازهم فحش دادن او درعایه مخبران و عربضه‌نگاری عبدالحسین وهابوف به‌روضهٔ امامان و بیدار شدن آقا یك دلال ازشراب فاحشتیان و طرفدار اسلام شدن او درمسجد همشهریان، تادیه شدن وجه فروضات ملا حسین دربوم بیست‌یکم ازخون فقرا و کلبان و افتتاح دهان حیوانات و اوفات تلخ شدن مفتخوران ازوقوع ختم رمضان و مال امام فرستاده علی اکبر آقایوف بدرینان و مسلط شدن لیزا خانم به‌کاروانسرای حاجم شیخلی در بادکوبه.

باکو کوچقلرنده آ غانك نوکری قولتوغندا یورتقیل قوزلری‌ده اوتوروبماسا باکولیلر نه بیله‌جك که: ایرانلا قایتونا بنمك اصولی نیجه‌در؟!

یاالله، سیاری عمامه دربارلمان ایران، طرفداری آقای مدرس درمجلس باقی ماندن رساله و تقلید و دادن معاش بالواط نجف، فراوانی صیغه درخراسان و در پارایت بادکوبه، و تنزل قدر منزلت آنها، مباحثه درمیان ملاهای ولادیقافقاز و سالیان درمسجد برای جمع نمودن خمس ذکات احتمال حرکت احمد شاه به‌ایران خیال نشستن او به‌جای پدر مهربان خود محمد علی قاجار، کسالت خواطر رفاقه‌ها در فراق شاه جوان، خالی ماندن مساجد و منابر، دیدن جوان شیشری پیغمبررا در شهر ولادیقافقاز و صحبت کردن ایشان با یك دیگر.

عریضه فرستادن شیخ علی ازدست «ملا نصرالدین» به حضرت قائم آل‌محمد.

منجم سیار

اوروجك تاثیری

قوبادا اوروجك ۳۸ نه قدر بر او قدر تبدلات اولامامشدی، ۱۱ نفر قیزنی دوگوب قول قابرالنیسی سیندیرمشدی.

۳۰ نفر اوغلنی دوگوب آ نامحروم ایلمه‌مشدی. ۵۰ نفر آ روادینی دوگوب آ تاسی ٭ویره‌قاومشدی. بو گون آ خرنجی دفعه اولاراق اوروج هوا...ـه قوباتك بوخاری محله‌سنك‌ساکنی حماجی کربلای موسی نوز آ روادینی بوشامشدر.

قوبا عیاری

٭٭٭

معجز

باکودا بوقاری پیریوت کوچه‌سنده که باقال عبدالرحیمك سوت تولوغندن قوبرالها چیخمشدر. سوگرا معلوم اولوب قوبرالها سوت ساغاندا اینگك امجگندن دوشوبدر. نیچه گوندکه طویله‌ده معجز اولدیغی ایچون شمع یاندیریرلار.

بهشت تکتریدی

محترم قاردشم ! رمضانك ایگرمی یرینه برك بوش بهشتده بر قیامت ایدی. بوتون زینتولاری، یادوالار، بازارلار تمامیله بالاشمشدی. بوتون دره‌لیلر، تپه‌لر، خمه‌لیلر، سرایلی، مهره‌لیلر، شاه‌قاتیلار ایله متناقلیلر ، اوردوبادیلر ، ترمایلر، و تندیلار بیلمشدی الهك یانیا. جوبوق پاپروس، و ترفوخوستان ایچری گیرمك اولمیردی. اما اونلك بیله آداملك اوزاوا اونورماغی گیتدی.

الله تعالی‌نوزی (بك بالله) دعاسنی اوخو بوردی. بوتون آرواداولارنوز علماتلاری، کتیلر ایله نوز حوریلری ایله‌برابر قارا گیمشدیلر.

صفین ، جمل، نهروان ، دعوالرینده «دین دیولنده» قیرلان میلیونلارجا انسانلارك روحلاری قارا گروپ‌دسته ایله گزیردیلر. جبرائیل کونرك قیرانجنسا مرثیه دیووب این ملجرك روحنامنت ایدیوردیلر. قاردشلر آنجا قلمشدی که: آك١٩انده ، نه‌ویتز بیلیشون.

سن نوزیك بیلیرسن که: بر حاجی شیخنی کاروانلرا ساتماا اوورق ، بزیه‌شدی (مورزا) نوز حوریسی اولان لیزانی گونوروب گیتیریر متریه. بر آز بهشتك شراب‌طهور ردیلن میل ایماندن سوگرا مورزا کیفلنیر. لیزا اهلی منه‌مدنك جیلریه داخل اولانلان سوگرا متدیلی مرقیه بخلیور. بو حالده مورزا بر سوتجوق آتوب سوتجوق وقتده قیلیدی نوکولوب آقاریر اوتاغا باغین دوشنین.

اجیا گیجه‌سنك بر کتندن باغین اولموز مورزا سحر چاغی دووروب آغزینی تمیز لیوب اوروجنی دوتور. خداوند عالیده اونك گناهندن گیچیر.

بر ده عزیز قاردشیم! بو گونلرده امام حسین بهشتده بردع ملالاری ملا مه ملا، ملا جمیل، و قارا شمسی زاده‌نك آیروسنی آیاردی. بونلار مانوفاتورا دکانی آچماغا بر نفردن دورت یوزمنات پول آلمیشلاردی. سوگرا آند ایچیلر آند اولسون چاغیردیغنی حسبه‌که: بر پول آلمیشیق. آخرده ایش دوندی محکمه‌ده، بریولارنیا اثبات ایدی، امام حسین بوتی ایشیدن کسی کلوب یوزلرینه توپوردی.

بو طرفده اوردوباد مسلمانلاری ایله متناقلیلار نوکولوب ملالارك یوزینه‌کی توپوردیگی بلیوردیلر که: تبرك اولوبمز. بونلارعلاوه مردم آزار اوغلانلاری آزجا قالمشدیلار ! رمضانك ایگرمی یرینه برك بوش بهشتده‌بر قیامت ایدی. بوتون زینتولار، یادوالار، بازارلار تمامیله بالاشمشدی. بوتون دره‌لیلر، تپه‌لر، خمه‌لیلر، سرایلی، مهره‌لیلار، شاه‌قاتیلار ایله متناقلیلر ، اوردوبادیلر ، ترمایلر، و تندیلار بیلمشدی الهك یانیا. جوبوق پاپروس، و ترفوخوستان ایچری گیرمك اولمیردی. اما اونلك بیله آداملك اوزاوا اونورماغی گیتدی.

الله تعالی‌نوزی (بك بالله) دعاسنی اوخو بوردی. بوتون آرواداولارنوز علماتلاری، کتیلر ایله نوز حوریلری ایله‌برابر قارا گیمشدیلر.

صفین ، جمل، نهروان ، دعوالرینده «دین دیولنده» قیرلان میلیونلارجا انسانلارك روحلاری قارا گروپ‌دسته ایله گزیردیلر. جبرائیل کونرك قیرانجنسا مرثیه دیووب این ملجرك روحنامنت ایدیوردیلر. قاردشلر آنجا قلمشدی که: آك١٩انده ، نه‌ویتز بیلیشون.

سن نوزیك بیلیرسن که: بر حاجی شیخنی کاروانلرا ساتماا اوورق ، بزیه‌شدی (مورزا) نوز حوریسی اولان لیزانی گونوروب گیتیریر متریه. بر آز بهشتك شراب‌طهور ردیلن میل ایماندن سوگرا مورزا کیفلنیر. لیزا اهلی منه‌مدنك جیلریه داخل اولانلان سوگرا متدیلی مرقیه بخلیور. بو حالده مورزا بر سوتجوق آتوب سوتجوق وقتده قیلیدی نوکولوب آقاریر اوتاغا باغین دوشنین.

اجیا گیجه‌سنك بر کتندن باغین اولموز مورزا سحر چاغی دووروب آغزینی تمیز لیوب اوروجنی دوتور. خداوند عالیده اونك گناهندن گیچیر.

بر ده عزیز قاردشیم! بو گونلرده امام حسین بهشتده بردع ملالاری ملا مه ملا، ملا جمیل، و قارا شمسی زاده‌نك آیروسنی آیاردی. بونلار مانوفاتورا دکانی آچماغا بر نفردن دورت یوزمنات پول آلمیشلاردی. سوگرا آند ایچیلر آند اولسون چاغیردیغنی حسبه‌که: بر پول آلمیشیق. آخرده ایش دوندی محکمه‌ده، بریولارنیا اثبات ایدی، امام حسین بوتی ایشیدن کسی کلوب یوزلرینه توپوردی.

بو طرفده اوردوباد مسلمانلاری ایله متناقلیلار نوکولوب ملالارك یوزینه‌کی توپوردیگی بلیوردیلر که: تبرك اولوبمز. بونلارعلاوه مردم آزار اوغلانلاری آزجا قالمشدیلار !

آزجا قالمشدیلار که : «میرخان شورا ملاسی ملا عزیزك آیروسنی آپارسینلار. گویا بو آخوندنه تفت دکانی آچوب تفت ساتماغا بر نفر (شورکه) آدلی قیز قوسمشدی.

وبالی دیه‌نلرك بوینینا گویا آخوندنه بو گونلرده آلله تعالی بر اولاد دکور کرامت ایله‌بخشیش، هرنه‌ایسه حرامزاده بر آخوندنی تالوق اوستنده محکمه‌یه وروب بیز آلی ماتنده جریمه آلدیلار. تازا خبر برده بودرکه: بو گونلرده باکودا ایچری شهرده بر نفر تولوبدر. بر نوی قاپوبدر برده آروادی. ملا کتاب آخوندنه بر گونکلدن مین کوکلنه عاشق اولمشدی.

اما بر نفر نامرد اوغلی توزینك‌ده آتاسی مادار. قوجوماقلیق ایلیوب آروا دی آلوب توزینده نوموده باشدیور. ایندی شیرده سکه یرینه قارابالی اوخویور. شکسه یرینه سکه زایل باشلیور. همیشه‌ده بو گورلری ساتیجدر. ایندی‌هیچ بیلمیریك نیجه اولاجاقدر.

بر ده قاردشیم! باز مشدك که قلمه کندینده قولوب مدیریه ١٠٥ منات تیاترو یولی تاپشیریشیق. البته بو مکتوبی آلان کیمی یول ویرمن آداملرا دیمیرسن که همان بولالاری آلانلرینك احساته حساب ایلمیشلر و قولوب مدیریتده‌عذر ایسته سینلار: بعضی آدام اوناتیلیوب بارمسنده عینیتی ایله‌مشدر.

بر ده قاردشیم! گیدوب باکولیلر، دیدیرسن که: شیخه تاپشیرلان پولك نیجه لره بشه‌سی حقنده هیچ نگران قالما سینلار. شیخ همان پولی وروب زعفران آلیش ویریشیه، یاشده‌سه پول قازانوبدر. پول صاحبنك حضرت عباسه ویردیگی عریضه‌نی گیتوروب بیشه ویردیلر. قورخما سینلار شیخك‌یانیا پول یتمز. بیشه‌ده‌کی حوریرنك بارماغیندان بر بوزوك ساتما بوز ایله بولالاری ویرمز.

هله‌لیك خداحافظ

قوبالی مسجدیده‌کیلر ساایلاندان!

باجیم «تلغراف گللی» یه آچیق مکتوب:

آی اعراف گللی باجی! هاچاغدی ستدن خبریم یوخدور. بو ایل اوروجك ایشیتمشم یاخشی گیچمیشین گیلمز زاد اولماسنلان! شکر الله اولماز سنده الالیك نظری اوستمزه‌دور. هله دی گوروم‌بزهرمار اریك ایله اوروجلی نه طور گیجیرتمش سن؟ اطفار وقتی ساناوار گلمج قاباتماندا سنه نیجه‌کونه گلر دگوب؟ عینی یوخدر الله دوندیکدن اوروجی قبول ایشین .

آکول باش سکا او وقتی دیدیم اولد بوتان اولدان سکا او اولماز. دیدیم بوخ! ایندی دوز گوروم نیجه دوزجکسر

بزیم آغا میرماهیر آغا سالیانی همیشه موعظه‌نی اولینده و آخرینده بونو سویله‌یورکه: « هر بر ذواالحیات کربلا ملالیغی بر آغاجلقدا وفات ایتسه قیامت گوندن الله اوکا جنتده بر ویرمجك».

جدیته قربان. اولدیمیز کیمنك دوسو زادی قالماییوب سزیك شیخ عثمنك تایم برابری دگل. آغاجك بو کلامینی ایشدن مومن باجی قاردالارلریك جوخیسی بو بوزمیزه گلن محرمه ایگرمی گون قالمیش کربلایی ملایه عازم اولاجاقلار. نه واز اوتوربسان اریك گلاتیرلی خرابمندا؟ زوارلارا صیغه اولومدام گلیدیرم کربلایه. کربلاده بر نفر مجتهده اره گیدوب آخر عمریمی اوراداکیچیرجگم.

باجی! دیدیگم سوزلر فولاغکدا قالسون و قونوم-اویسنوداد دیگیلن بلکه اونلاردانما گیدن اولدی.

هله‌لیك باجی خداحفظ.

باجات قارا کلثوم

آمین واسطه‌سیله

باکو و اطرافنده‌اولان بوتون یارمارقا اینلری قورتاروب آخوندلار ، شیخلر ، قالان ملاتعزیلی آینلر واسطه‌سیله حراجه قویوب دمگز ده گمه‌زه ساتمالار.

بویله‌که : موعظه‌یه باشلاماندن اول مسجد ایچرسنده اولان آغ سقفالاردان برینك والدینی دعاایلوتورکن محله‌نی‌نیسی حاجی نصیر آغا آخوندا ٢٠ منات ویروب نولن قارادشیمی دعا ایتدیریر.

آخوندسه خدایا خداوندا سنی آند ویریرم نوز عظمت‌ایلنی و آگو آجوب یوموب قدیریوتون دنیانی آتاآوست ایله‌مك قدرتك حاجی نصیر آغانك اردادنی کیله‌دادماك روحنی شادایله (جماعت آمین)! اونك بتون تقصیراتینی فاطمه زهرانك مصیبتی خواطرینه باغیشلاگین (آمین) و حاجی نصیر آغانك دولتینی بر مین ایله گلن، نوز جل جلالك خواطرینه (آمین) آمین دیمن دیللر لال اولماسین (لاب اوجادان آمین).

بیر آزدان کیجه‌سیی بوتون مسجده‌ده اولانلار آخوندنه ویردیگی پولالار واسطه سیله هامیسوتولنلرینه‌دا ایشدیروب نهایت بارمار قالماغنام ویریلدی.

اما بعضی ملالار (مثلا ایتجی داش‌ر سنده‌اولانلار) بوبارمارقادان ضرر لی چیخدیغلا ری ایچون ایمدیمن محرم آیی بارمار قاپیسا چدی صورتده حاضرلانوب ایراندان جورب‌جوره موهومات‌نامه‌لر قابلرینی گتیرتمه‌گی قطع ایدوبلر .

باجی اوغلی

شاهموردان

تعریف

دوغروداندا باخیرام تقیید یازوب دیناده خلقی بیسله‌مکدن پس ایش بوخدر، بیه لازم الله بندملری آماده‌دان ایتجیسیلر. اودوکه من مسلکمی دگیشوب تعریفه بلالاغی ایشیتورم، ایمدی بو سوزده بوتون باخجور اهلی توکولوب دیه‌جکلر «بئی‌ده بئی‌ده!»

ملا سیاسی معارف مدیری دیه‌جك دیر زحمت چکوب قصاده ١٠-٣٠-٦٠ گیجه قورسی آجدیق یولاردا کیم اولوب دی‌کیم قورادی‌نه وقت آچیلدی ، وقت بلالاغی، قورسلار ندن اوتری ایدی. هیچ توزیمزده بیلمدیك» بونی یازر.

اونیك تعلیماتجیسی دیه‌جك: اللی بات آلوب داغدا بر بوگروم اوسته یاز توب بیه‌گیمی یازر! موروق مکتبی ایرمنی بیر جوجولاغری یالواراحاق بر یولداش ده صاحبلیه پول وردیك که تقلیدن او. خوز قیمته بیزه کتاب آلوب گتیرسین. ساغ اولسون هم کتابلاری گتیردی و هیده یارایی وردی قالاقچه بونی یازر!

برسیده دیه‌جك: «جانم! من هردم اولتوقجیلار خصوصا ماشینیستلا ایله اویله جب تجیب سوزلر دانشیرام که گوزینك بنی قوروماپور» اولچه بو یازیلمیدور!

آلمان مکتبی معلملری چیپر باغیر سلاحلی که: «بزیم گیجه‌لر درس حاضر. لاق عوضنه سحره‌کمی قمار اوینامغدر دیردان واجبدر.

گیدوب‌ك مکتب مدیری جناب . . . و معلملر شکایت ایله‌جکلرکه بس . بزیم آرازیدا کسك سوره‌ن ایتیزلقی یعنی مدیر معلمر آیاغندان، معلم مدیر آیاغندان چکه‌گی، ایچیون یازمیرسان. یوخاریدی آیلی مکتب مدیری دیه‌جك نیجه ده‌ملر غزاقلرده یازیلمشام بنده‌ده یاخشی یازر. بریسی ده کوسوب و خبر قورس ایدیجك که: «بر دانه گوزل عاملی ماتان آلمان قزی خاطرمنه بر نفر جرکین قوسومولیسنقانی اوتدمان قوولاآماغیسی نه وقت یازاجاقسان. باش آغریسی اولماسین هله اوکون گوردیم قولوب قیاغندا بر آروادا اوپالا وئاقا گیدیر. خیاله قویدیم که بیگرچیلق در وئا بر باتاقلی باخدیم گوردیم که بر قادین قولوب پنجره‌سندن قاش گوز ایله بریسنی داغیریر. اما ایچیرمدن بر آزدا چیخیر. آلله دیووکلدیم یاتیا بر وقت گوردیم دیور: «بولداش مقتنی بورایا جاغیر» قیچیر: «هانسی مقتنی» دیدی «املك مقتنی» گیدیم ایچری گوردیم حشر نشردر مسجدی سی گلیم» بالان دیه‌نك . . . مین دوشنی آلدیم». من بیله خیال ایلدیم مقتنی تمسار ایله موزدوزلاریك ایشته حیز حماقت واجوب گیزلنوب هر ایکی طرف آتشماغا باشلاییلار. دیدیم «جانم بر آز داپانك» یالواجا دیدیم: بولداش سنی بایردا چاغیریرلار. دیدی: «بولداش میتات ایله‌ما؟

دیدیم: «بالم بر چیخ گورگیمدر؟»

دیدی: «جانم او . . . قیزی مندن نه ایستیور. دی گئیتمین دوه مندگلیرم. ایش بوخ مقتنی املك پلانی توکور، ایش سیریوزنی‌در. آرواد بیچاره گوزلده‌دی گوزلاده‌دی گیتدی.

اوبون تیریتشمشدی. الی ٨ قوتی بایروسدان اوچمشدی. الکتریك سوندی لانیالار یاندی، تخته شاققلامیسی بوتون شهری بوروشمدی.

لانیالارا گیچدی. اوبونك «بیاری ١٠ قوتی بایروس بیتی ٤ منات اولوسدر.

بو سفر سیچقا قوتولاری لاتیا بری وریریدی. بر وعده گوردیم خروسلار باتیور. حتی اونلاردا تعریف ایدوب دیورلر: «آفرین! سنك عیرتك!...»

«ناموس معدنی»

مشتاغادا اوروجلی یکونلاری

ملا عمی! هر عملك آخره بیر آنجوتی اولان کیمی بو اوروجلده‌ده بر حسابی اولمالیدر.

اولا میرزا گیدیرم آغانك . حوری آلمین؟.. دیه جیقیرم وعده ویردیگی اینجه جانلار میرزانك بویوردیغنا گوره‌بو گون صباح گیلم چیخاجادر. میرزا جانلاری موعظه‌لرینه گیرژوردیغی زمان قایودا دوران کربلای‌حمیدك ساقالدیغی حسابه گوره بتون اوروجلی زمانی ٤٧٥ نفر توزینده گیدن اولمشدر. بو توزلارك آنجاق ٧٥ قانعتی آیلنماغی ممکن اولمشدر. روایته‌گوره زابرانلی حاجی جوهرده آیلنماباشلارك اینجیده ایمش صلوات مسلمانه گلدیگنده بو خوصوصده کربلا حمید متخصصك دیدیگنه گوره مسجد عموما سکز یك دفه‌صلوات چوبور مسجد کربلای توزی صلواتك آخرینده کی «ده‌ده‌ی ٢ دقیقه سوگرا اوزادوب دیدیگنه‌گوره و بر نیجه دفه موعظه اثنا سند برسیز آغاوای دیووب آغلادیغنه گوره بوزایکیرمی دفه میرزاعبدالکریمدن مذمت آلمشدرجامع مسجدیده سید محمد جنابلاری منبر اوستنده او قدر باشینا دوگمشدر که: اوچ جفت عمامه‌سی بالمره داغیلوب برنیلدیغندن تاپلمند سر آغانی کربلاده عمامه مفارقته گوندرمیشدر. هله لیك کیچه تومانلاریق «گالا» ایله‌نگله. بوب باشینا سریبوردر.

روایته‌گوره‌سید محمد آغا موعظه‌یه گلمگن مسجدك قابوسندان گیردیگنده محراب طرف بوتلدیگی زمان گوزی جماعتك ساینده اولدیغی ایچون آیاغی خالیلار ایتیوب اوچ دفعه بخیلمشدر - تال بند میر آغانك دیدیگنه گوره سید احمد آغانك یخلدیغی زمان حالتنده هیچ بر تبدلات اولمامش بو صدای غائله‌ایتدیلمش‌ساده مسئله‌اورتولی ساقالانمیش‌در.

شیخ حسن جنابلاری دوغرو بو ایل موعظه‌لرنده علم جغرافیایه دائر موقفیت قازانمشیدی فقط احیالاردا کی ووروشما. سندن‌دولایی احوالی بوزولوب‌در.

ایمدی بیر گیجه آغانك سیدلار مسجد بنده موعظه‌لر زمانی سکز دامه عمامه‌سی منبر اوستندن دیگرلرینه بره دوشمشدر. روایته گوره عمامه‌نك تضیقیندن و ایچر بندن دوشن تسبیح و مهر یارچالاریندان بر نیچه بانی اولمای اژلمیشدر آما جنا بلاری مسجد قاپوسنا بر ملیس گوردن کیمی درحال شوراکومتنی تعریفه باشلا. متدر هر حالده آغانك شورایه خدمتی چوخدر.

—

ماشتاغاغنك بالغلاری ایشلمك وقتی بو ایل اوروجلده دوشدیگندن و جماعتك هر گون موعظه‌لره دولدیغندن، کندك باری باغلاری ته‌یلمه‌میش قالوبدر. «بالارا گلدیگده (تورمز) ایمچیلك ایدوب باغلا رینی جماعه ایشلتمیشلر.

بوندان سوگرا ماشتاغادا تمزیه‌دارلق موسمی آچیلیر. بونك رسم کشادی میرزاکاباب یاکوده‌ی بزوتاغاگوچدیگندن سوگرا (درده‌قلنج)ده مشهدی داداشك باغندا اولاجادر.

هله‌لیك حاضرلق گیدیر.

اوروجلی بایرامی گونی میرزاعبدکریم جنابلری پاریژ دالاری کیمی تورلیزی برك چوخمه سالوب بتون مشتاغی جماعتی ایچون امام اولوب بایرام نمازی قیلماغا راضی اولمامیش تنبیجده اختلاف دوشمشدر. هله‌لیك خداحافظ بوندان‌سوگرا تمزیه‌دار قلدرون یازاریق

مخبر گز «باتم»

—

تاب گورك

ملا عمی! لنکران قضاسی سیاسی معارف ادارسی تعلیماتچیسی حسین طالیشخانوف ١٥٠ منات حکومت‌پولنی اداره‌دن ایتریوبدر. معلوم دگلدر کیم گونتوروبدر.

ملا عمی! دیوورلر سیز این پولالاری تاپیرسگز بولك عمه‌سی اونی شام کیمی اریدوب. یوسته‌ده ایش ٢٠٠ مناقی تاپدیگز حسین طالیشخانوف‌حسگز کمین اولیشرمن بولیله تاپگز. زورنالگزده درج ایدگز هارداوالدیغی بیلوب گیدوب آلارز .بازیقدر.

«ایتگی آرایان شخص»

معراج حقیقتلری

دوردنجی گوگلده دەوەنك اوستنده یوخی دوزەتمدی گوردیم اوتوبورده. جیرا ئیلدن سوروشدیم بورا هاردادر دیدی که: آج گوزلرینك باغ. آجوب گوردیم که سویی فاردان آغ اولان بر دریادر. هر گوزلری دیدی که: بو قار دریاسیدر. هر که بوندان بر قطره دیلیه سالسالار جمله دن سوبوغدان قیریلار. آدیه (بحرالشلج) دیمیرلر. گوردیم جوخ سوبوغدر، بوردە گیمدن گیجن کیمی گوردیم جبرائیل دردنه ایلدرن بر کوزدك آلوب گئدیردی. اوردانان گیجوب گوبا بر بیت المعموره بتنمشدك. بیت معمور قیزیل یاقوتدانمدر. باشیل زمرد دن ایکی قاپیسی وارایدی. بایلیکه وار. ایمش. روایتلرده گوره ایجیندە ۱۰ بیك قیزیل قندیل وارایمش. هامونسنده اوسته یاقوت وگوهر نصب ایشلنمیدی.

جواهرلرك هر بریسی گوندەن ایشیلمی ایدی. غریبمی بودر که من مراجه گیجه گیتمیشم. اما نیجه اولوب که: بو دیشلری بازوبلار، بلکەده اولوبدر من گورەمەشم. هرنه ایسه، بیشدیم بیت معمورك قاپیسه گئدم. دیم که بایلیکه گوبا گورمشم اوردا قیزیلدن بر منبر قوبوبلار و آغ گوموشدن منارە واردر. منارەنك اوتوزنقی پیشی بوز ایطلیك بولدر.

من بوگك ایتمندیم، او ساعتده بر گوز بوموب آچوم ساعتده منارەنی توجلدیم. اما بر نیجه آیلیق بول اسکیك گلدی، دیدیم باجیرائیل سن نیه اسکیك دەرز دیدی که: قوتوریاقیف آرتیشی ایله بازار آرەسینك قاتونی جوخدر، ئەوك قابانلمدا نوردن بر دەرز واردایدی. هرگون اوردا یتمش مین ملائکه سوبوتون غسل ایدیردی. دیدم باجیرائیل سن بو جسارتك ایچندەکی آزواد خیلاغی نەدر؟ دیدی: بورا باکو جماعلاری دگل که ارایله آزواد حماعه گیدەده باسبورت ایستیمزلر.

من اوردا ایکی رکعت نماز قیلدیم بوتون یدی گوگده اولانلار، منه اقتدا ایتدیلر. سو گوردم اوروب باواش باواش داغیلوب گئتدیلر. نوز توزیمه دیدیم که: بو قدر آدام باکودا حاجی امامللی مسجدیندە اولسا ایدی ایکی یوز جفت باشدەق اوغورلانمشدی.

او ساعتده منه حکم گلدی، بو گوندن اعتبارا سنك آمنگا جماعت نمازینی منتخب بوردیم. قیلی مسجدیندە شیخ علی همشیری مسجدیندە ملا عبدالحسین، تازا یەردە ملا آغا نماز قیلاندا جماعتك جیبنه مخمرچه الگزدیریلنلر. روایتده واردر من مراجدا گوئی گوردیمنم. بوز آلتمش دفعه بر بویوکلیکدەده ایدی.

حتی ایلن بازیر یتمش مین بو دنیا بویوکلیکدەدر.

بویوکلیکدەده سوزیم و تکلیم اولایلمز جونکه توللجمنم. اما بوندا نیجه دیم نیجه اولور که: معراج گیجمیشی گورمنم. جونکه گیجه گون اولایلمز.

ایندی غریبه بورادیمدر که: الله قیزیلدن بر گلم. خلق ایلیوبدر. اونك اوستنده قیزیل یاقوتدان بر تخت قوبوبلمشدی، تختنك اوچ یوز آلتمش پایاسی واراییدی. هر پایەسندن مین ملائکه دوتمشدی. گوئی همان تختك اوستنده قوبولار. همان گیمنی اوچ یوز آلتمش مین ملائکه ساخلامشدر. همان ملئکرگونی هرگون متردلن چکه چکه آپاریرلار مدینه که گیجه چکوب گیتیریلرمشه.

صاحبیمی همان ملائکلار عبادتقرینه گیدیرگه برلرینه آیری ملائکه گلیر. تا قیامته قدر بو گون گلن ملائکه‌نه بردە نوبت یتمز اما منوغی امام تملی‌نك (عراس) قیم کاینده یازیلیر که بر وقت اولاجاقدر گون مەریدن چیخاجاقدر. اللهك اندە هیچ زاد چتین دگلدر.

بو شیئلری گوردن سوگرا بیتمنجی گوگه بولا دوندیم. قپنی دوگدیکده آجیلدیلار. بوگوك قیزیل یاقوتدان ایدی، اما بورادا گله رایلار مختلددر. گوبا سعید ابن جبیر مندن قاباق مراجه گیدوب گورمش ایمش که: بیتمنجی گوك یاقوتدان اولیبوب آلتوندانمدر.

گناهکارلارا مژده

من نەمیر خان شورا ملاسی ملاعزیز اردبیلی بتون گناهکارلارا مژده ویریرم که: داها بوندان سوگرا جهتمك فریوسی یاغلاندی رمضانك ۲۶ سنده آختام افطاردون سوگرا اوغالارك والدەسندن آیریلوب جیموب یاتمیشدیم. بردە گوردیم که: امام جعفر صادق کلوب بوخوما دیدی که: آل بو تقشنی هر کس بو تقشیه گونده بیر هفتەده بر هیچ اولماسا آبدا، اودا ممکن اولماسا عمریندە بر نظر ایله اولی چیخم اودی یاندیرمیاجاقدر. تقشنك اصلنی گو تدردیم اردبیلدەده میرزا علی اکبر آغایه قویبسنی چیغاروب بتون شیرازه گوندردیم ملاسلاری بیتمیشلر.

بر یوزیندە گوندردیم که: باکو مسلمانلاری باخوب نوز گناهلارینی یاخشلا تدیریسنلار.

ملا عزیز اردەبیلی

٥	٨	۴	٩	١١	٦	
١٧	س	١٣	ع	و	٦	
٢٠	١٩	١٧	و	١١	٦	
=	١١	٨	٦	١١	٣٠	
×	لا	ه	س	ك	و	
—	س	و	۴	۴٠	ى	

تبریك تلغرافی

(ملانصرالدین ادارەسی واسطەسیله)

من لوندوندا اولان مرکزی مدیری بو تلغراف ایله باکودا دگز بیلیرینا اولان ایران تاجارلینی تبریك ایدیرم.

اولانلارك لوندونا گوندردیکری ۷ بر بیتی نوشیك دولالارلارك قلب و ساغلیقلارینا یاشدر. بو مسئله هیچ اصلدان یوخ ایمش. دشمنلر اوتی یوزه ساتولار که: یازیق تاجرلك اوتی آچیلیر، چکوب وریتسکت اولیبلار.

بولالار ساتیلوب یاخشی‌دە قازانوبس خواطر جمع اولونلار.

بو گونلردە بولالاری بصره یولی ایله بغدادین طبرانه، اوراداندا رشته گوتوروب چکر گیزلنجه آدامالارك گوندرمیشلر کوب بولالاریتی آپارسین.

بانق مدیری

اداره‌دن - خواهش ایدیریك که هر کس پول صاحبلرینك آدینی یازیب ملانصرالدین واسطەسیله خبر ویرسین که گیدوب بولالاریتی آپارسینلار.

آرزولر

برمون مقدس سقفال صاحبی دوزنی اولانلار و چوخدان گلوب لادەقاقاز تجارت ایدەمنی ایراندا عیالك اولا بر روس خانملاری ایله مخفی گزمکدن کلوب بر وارلی مسلمان خانمی‌نا گەلەیم بر اولطلك اولابگرمی باتیشنا کمك گوره وره ایشتی ویریم، یعنی گوندە سنك آرزواد آلماق اوستنده مراقبه ایدە. . باتماندا بر روس قیزیله بند اولوب آلماق ایستمن بودا سقفالە یاراشان اولمیا...

بر تاجر ایشیگنك دولتلی حاجی اولاد میراث قالما نەولره مالك شورا حکومتی برابکیسنی آلاندن سوگرا فلا آتیب ایراندا (تبریزدە) آزوادیلك اوچ بیلا اوغاغی‌ایله اولا اولابرروس خانمی‌نگ‌ایله اولنك ایله گیدوب کیملاودەسکه‌دیکه ایدەمنی و سوگرا خانم ایله برابر تبریز تشریف آپارسان اوراداولان آزوادیلك و همایلار سوروشدلاركه حاجی! بوخ کیمدی؟ سویلەمن که حکیمدی بر آ تبریزدە قالاندان سوگرا یالانك چیخ بولنك ایله بیله گئتدە حاجی اولاسان.

آرزوچی

—

اعلان

من حاجی حسین مسجدینك مجدی کمال احترام ایله حاجی حسین مسجد بر اوسته جدیدا ابدن آزوادلارا ویریرم که: یاخشی بوش و مناسب بیز واردر.

سیاحت

واقعه لنکران و آستارا آزاسندا یاتدین پارلخودلاردا سفر ایتمنگك بیوك بر صفاسی وار اگر اهل جمیع دوست آشنایه نصیحت ایلەمین.

ملا میتمن «ستالین» پارلخودینا، بوزلگده کسب آدام اولاسان. یعنی ٥ دانلی «بالوا» مینیگك اولاسان.

گوردجلس‌نن کمین تك اللهك‌خوشبو دیاری قویون قوزی کیمه بالیق یاتیك قویرنك اوستنه یان یانا یخیلوب یاتیشوبلار. دیشیدا اولانلارك اوستنه یاتیر. قار دولی دیا یاتیر. جونکه یاریم ایلدن آرتیق درك تونوکدر «ریموت» دان چمیشوبلار. گوردرسن که بعضی‌لرینك دریا سفرینه دەت ایلەمەدیکلریندن یوره‌گ قیلخدی. (او سوز) و بالیق یاتیقلرینك اوستینی حراب ایلەدی کیمه بیلسین او بالیقلار آخرده کیمه قسمت اولاجاق.

خلاصهٔ کلام، هر کمك اون دوققوز دانی وار، برنجی و اینکینجی قلاسدا زال اوتلەدە مخمر دوشك اوسته اوتورا اوتورا یول گیدمجك و یوموشاغ دوشك اوسته یاتماق.

هر کمك چینده ٥ دانلدان آرتیق اولماسا، اودا بالیوندا یوخاریدە سویلەدیگمز کیمی سفر ایدەجك که بازی امام رضا زواری اولاسان، اووقت سوز یوخ، بو مختلرگ هامسی خوشدر.

آخ، قوربان اولوم سگا یا امام!

"ویزویزا"

سیزه نه!

آپریل آیتك برینده باکودان تلغراف واسطەسیله دانشکدەگیدن لنکرانلی ملا نوزی ایله برابر بر قدر قاتیق آپاریر سیزه!

قراساووەسکی‌دە ۸-۷ یانلی اوتاقلار نوتون رمضانی اوروج دوندەقلاری ایچون اخوشبولار سیزه!

مذکور اوتاقلارك آتالاری و سایر لولانی توکیلر نوز اهل عیالارندن کوب مسجد مله‌تەرلارینك جلبرینی دولدیریلار سیزه!

اردبیلده میرزا علی اکبر آغادان گلن مکتوبك موجبنجه مسجدەده غدتلی موردنده بینه و زنجیر ووردیلار سیزه! مسجدەده چای پایلاماق اوسته گیجەده بر دعوا دو سیزه!

آخوند ملا نورالله آیاغینی متیره لویمەمش اوروج یوب نماز قیلماقلارا لعنت اوخویور سیزه! ملا زینی که یاندی قاش گوز آتماقدا دوام ایدیر سیزه!

مسجد آغ ساقالی صادق کیشی‌نك اوتی یونی قیلماقدان سی دونولدی سیزه ماکیاجی جوبور رجنك آتاسی لوت قالوب بالاسی مسجدەده ملابه اون منات بیردن ویریر سیزه!

کربلای محمد باقدان نالوطك جوغلیندان روضەخانلیق ایچون آخوندان شهادتنامه آلوب سیزه! «نوزدەم» و «بیست‌یکم» گیجەسی مسجدەده خوروللی سیندن اوتور ماق اولمیدی سیزه!

دلالار فارس نظر هرگیجه آغلاماقدان عش ایلیوردی سیزه! شعر اوخلی بدالله دەدەنك غیرتلی بالاسی چای پایلا، مالقدا برنجی‌لیگی قازاندی سیزه!

هرگیجەدەه بر نفر پیغمبر اولادی منبره چیخوب دیلەنیر سیزه!

اگر یملی آغلاریك شماخی‌دە او سوز ایچون سیزه! نانچك و نگەمنده آغاشچیلار آتاقلانك مدیری پیوەرلرك ناموسلی اولماسیدا چاشیرسه سیزه!

قویی کند شوراسنك صدری آدیگوزل حاجی علی اوغلی‌نك بر قادین خصوصنده ولاتی پوبولار سیزه!

دەبەلرکه: عشق آباد ملاسی سیدحسین آغا بچه نومان ویروب اون تومان بر آیدا عمله‌لك آلیر سیزه!

دەبەلرکه: عشق آبادەا میرزا . . . خانك بجمسی قاچوب عونه بر نفر ملانك بالاسی اوغلنی قولاوغا گوتوروبدر سیزه!

دەبەلرکه: عشق آبادك کوشی یاغندا مسلمان جوانلاری ایله یهاق چوانلاری کیلتوب پیچاق دعوالی ایلیوبدر سیزه! هرکه دەبەلرکه: سوراخایدە اوروج دوتماەلارنی خەنەلنمش مندی‌یه دوقتور خینین درمانی دیوبدر، اودا گیدوب خینا (حنا) نوکوب سویه ایچوبدر سیزه! دەبەلرکه: ولادیقافقازدا ایرانلیلار گوز لیورلر؟ حاجی خان حرمخانەدن بابیرا تشریف گتیرسین سیزه!

دەبەلرکه: کیملاودەسکی‌یه گینمك وقتی اولدیغی ایچون پاسپورت اوجوز اولاجاقدر سیزه! دەبەلرکه: مندی حسقلی دره باقلی‌نك باکودان ولادیقافقازا گتیردیکی تنبه تویرالاری ضرر ایلدی سیزه!

ایشیتمەمین!

خواهش ایدیرم که: لەنین فابریقاسندا علی اکبره ویریلن اون اوچ پاسندا قیزك شکایتی زەن آنلیل ایشیتمەمین.

• ملانصرالدین • مجموعەسی ساتان اوتاقلار نوز مقاوله‌نامه‌لرینده‌ولان مادەلر بریه گتیریلمه‌دیگدە نه قدر چیغیرسەده همکارلار اتفاقی شمیمی ایشیتمەمین.

لەنین فابریقاسندا ماسلونچی بویوکی تقی وهاب اوغلنك بو قانون ایشلیرینی هرکس‌دیوب فریاد ایلەمه سنی هیچ کس ایشیتمەمین.

قوبانك مشکور تاجیمەسه و حاجیدا زەه‌کی مومنلرك آزوادلارینك آ. محمدجن ایکی آزوادینك باغینا بردە آزواد آلماسنی هیچ کیمه ایشیتمەمین.

بردە کندیندە بعضی تازا تاجرلرك جیلرینه سیار میخانه ایچیلرینی وجیبارلرینی ایچیگی دگانی آچدیغنی نالوق ادارەسی ایشیتمەمین.

قاریاگین قولوبنك تیاتروسنه باخوب گوردەمس که: اوتوز آدام وار، بونلارك ۱۴ نفری بیلیت تفتیش ایلەیندر، آخردە معلوم اولار که: تفتیش ایلەدلرمی یاشقا هامی بیلیت آلمشدر، دیەنده که بیله نیه؟ گرك بر کیمەده ایشیتمەمین.

پتروفقیدن

آی ملا عمی! سنده بو آخروقت پتروفقیدەکی ملالارداں حاجیدان ال چکمیرسن . سن باکودا بیز بوراداا و ورمیسن آلابلمیرسن؟ آخر بر پروتست مجلسی ترتیب ویروب «ملا نصرالدین» ژورنالینی‌یاقوت ایلەدیلر، قوفکه ایلیقتریق ساتیسوبن آختالدار ایتیق جوخ گەچ بورافماغنا گوره کوجه‌لارك فارانلیغی اولسا غینا جهت پروتستمیتنده جوخ آزآدام کەمیدەدی. آنجاق ایرانلیلاردان اوچ یوز ایگرمی نفر تریالاچکن، یوز یش نفر قوجاز هشتاد ایکی نفر قوجاز اللی نفر گیجه اوغروسی اوتوزنفرده بازار جیگیرلریندن اثبات وجود ایشەندیلر. دورت‌لیزی ایکی اوغلی اولوب گینه بر آزواد آلماق ایستەین شیخ‌ملانك‌نك ایکی آزواداریلار قوبولوندا جلسەسی آجیلدی. اما داغستان خیالیلری نوز دیلارك دانیشماغی نوزلریندە کسرشان‌بیلمك ایچون و میتنه بیلانلاردا اجنبی دیلی ایله دانیشماقلارینا گوره، قرار دادلریندن بزاراد آلاماغی اولمادی. مولانی حاجیمنی قورتارمامیش بردن ایران قونسولخانه‌سه قاچیرسان ساقفالك آغاروب بیلیك بو کولوب گینه بیله ایشلردن آلچکمیرسن بیله بیله سوزلری ژورنالدا یازماغی یاخشی دگلدر.

نالەقاز

پول مکتوبلاری

عزیز اوغلوم! من نه قدر که: باکودە قاسم بك مسجدینك باتنا ایدیم، ایندیبوزیم گولمیردی. باکودان چیخان کیمی اوتو روب باراخودا دوز دوغرو گیتدیم تازه شهره. اوراداً گیجه چاپچی دکانلار مجلس اوخودیم، عشق آبادا قدر دمیر پول کرایمی چیخدی. عشق آبادەا بر آز خرجلیك یوب خراب‌نه گیتمیشم. ایندی سکرتچی امامك قوللوغیندا درس اوخویورم.

ملا ذکی

نوخادان

«سفارش»

محترم ملا ابلی ابل دولاندی آی دولاندی گوتلر کیچدی، دوقدقلر اوتدی، ۱۴ نومرولی مجموعه‌گز شکیله سلامت وصول اولدی.

بر جوقلاری توز خطرلیدر که‌ی مدحلری اوخوییوب بر قدر سلوجتا اولان کسی اولدیلار. سوگرا کمال سلیقه ایله زورنا لی قاطیوب همیشه‌کی کیبی قویدیلار شویا لازمی آتلنماسی‌کی جیلره.

اما برچه یوسه مدیری ظالم اوغلی طاهم‌اولوبه که‌اوخودی‌ظلم‌افلار فلاکلارده‌وز گون دگل حتی گونده تاراماغلق عمله کیمر. باخ ملا دایی سیزگ بیگ آندیکز بوخدر واللهالعظیم آند اولسون باش گوزینك ساکله‌ایتدن گللی بارام قیزینك ۲۱ نجی یلده ۱۸ یاشنده اره ویریلدیکی ایمدی دخی اره ویریلدیگدن ۱۲ یاشی قوسیون طرفندن تصدیقلنمه‌ه، و آند اولسون شکی ایشجی افکولنمه‌ندن چیقا ریلان ایشچیلرگ آیاق قاپیلارینا جناب مدیردن بر باغرتی چیخدیکه یاشتلاریولار یارم ساعت بیوش یره یخیلدیلار.

(مدیرگ یانترنیه دائر آلینان مامور لارا یلمه‌دیمیسه نه اولدیکه قورخدیلار.)

خلاصه بن اولاونی دیمك ایستیورم که ملا دایی! من نولوم مدیرگ قولاغینه بواشیچه دیبون که اداره‌سی‌کی دوز گون آیار، یزلماسین.

شکیلی بالاسی

ناغراجیلر

خیضی — تیخلی عبدالله و تازا کربلادن گلن سیغرلی آغا وبردی‌اوغلی چایشیرلار خیضی آداجیسی منشی حسنقلی‌یه اورجولوقدا چیکدیکی زحمتری ایچون ایکی آرواری اولا اولا برقره‌ده ۱۲ یاشنده قیز آلیشلار.

قوبا — محلمزگ عمومی شهر دائره سنك اجلاسنده مرسومده، بولوتان بسر جومرت چاخیر ایلمز قویون بویدینان آرتق مصرف ایلمه‌سندی. نولوق مسئله‌سنك اصلی اولمادی.

قراساووسقی — خاجیلرگ یالنز یودوران طشتی گیتیروب مسجده ایچیه سو توکستدیلر. کتارلارینی مسلمانلار چیلرچه دفعه اوینه‌دن سوگرا خاجیلرگ طشتی ساغ سلامت توزیه قایتاریلدی.

گوگچای — گوگچای محلمزی بو ایسل اوروجیلیدا، توزلریی چوخ یخشی آپاردیلار تمام قیلان اولدیه‌ده اوروج یمن بر نقره‌ده اولمادی.

غروزله — جاجی جوادك پونور و لوسومولارگ الندن حضرت عباسه وبردیکی غریبه‌لك جوابی گلوب چیخدی.

شامخور — زه‌کم دائره‌سنده‌کی خدمتچیلر ایله شامخور بایسوق زاوودی مدیری ایله زاوقوم آراسنده‌کی اختلاف حل اولوندی. اینك یوغان کندیتك شورا صدری جماعتی اوروجه دعوت ایتمگدن ال چکدی. شامخور شهریتك کوچلری زیبلدن تمیزلندی.

عشق آباد — محمدعلی شاهك وفاتی مناسبتیله قونسولخانه‌ده‌کی اوچ گونلیك تعطیل بیتمیش. یینلار ساتیلیر.

طالتوس — دوردنجی شنبع ناحیه‌سنك قاسم آغالی کندینده قولچوماق کربلایی محمدگ اوغلولوا قیز گونتوروب قاچاندا قیزگ آتاسندان باشقا آیری آدام تولدیریلمه‌مشدر.

سالیان — سالیانك مشهور سید و عالملریندن آغا میر محمد آغانك ۱۸ یاشی تمام اولدیغی ایچون بویوك قوناقلیق حاضیرلانیر. آغا میر هاشم، آغا میر سلمان، آغا میر باغیر آغالارگ آراسنده ایکی تیره‌لیك یوخدر. آغا میر اشرف آغانك نجفدن قاتیماق سحیتلری قیزغین صورتده دانیشیلیر.

اردبیل — متناغا کندینده تاتاناپلیمش بیرگ باش طبیبی کربلا آغا بابا حاجی شیخ‌اوغلی اردبیلده‌تاتا آ چیلمش دارالفنونه باش دوقتور تعیین ایدیلمش‌دی.

بهشت — مشهور حمام صاحبی باکولی آغا قدیر (قاطر) اوغلنك نه‌وندی ملانصر الدینده ایشلیه‌ترگ قلته قنوا وبریلدیگی ایچون آغا قدیر اوغلنك آ دینا ایکی‌مین حوری خلق ایدیلوب قیلی مسجدینده شیخ موعظه‌سه اولاق ویره‌ترگ بالارینا اره ویردیلر. اونلارگ توابری آغا قدیر اوغلنه یتمه‌جکدر.

پتروفسقه — یست یکیم گیجه‌سی ملا ابوطالب طرفندن فرخیلان باشلار آند ایچوب‌لر که: داها قیامته قدر نوك گیتیره سینلر. حاجی عبیش‌گ آزواد مسئله‌سی همان قراره قالیر.

اوچنجی بهشت — عشق آباددا اطفار قوناقلیغی ایدیقدرن آغاغ داگی موشارك آدینا ایکی‌یوز غلمان خلق اولوندی.

میرزا محمدعلی، آغاسید حسین، حاجی‌محمد علی غلامحسین قاناوی، محمدباقر، حسن کرمك ابراهیم، علی حبیب‌اوف، میرزاشمدی‌میرزایوسف ابراهیم دلاك مزراعلی باشقاچی

سالیان خبرلری

سالیان قصابی خلقی ناخیمینك آل ویر بازارندا قوچ باز و خوروز بازلار ایلندن قویونك، خوروس‌ونوغك و باغیك قیمتی ترقی ایتمش.

—

سابق سالیان تصرفات شعبه‌سنده خدمتده اولان «صادق میرزا مصطفی اوغلی نوز قوهومی ایچون یوللی توی ایتدیگی زمان تحریری قوللوقدان کنار ایدیلمش.

فقیر آند ایچوبکه: هر کاه من برده یوللی توی ایتسم قطعی صورتده منی او لقوه هیچ بر یرده قبول ایتمه‌یلر. امید وارم که منی بو سفر باغیشلارلار.

سالیانلی باشلانجی ملااسماعیل بوگونلرده جدی بر صورتده چالیشیرکه بشگی بر معجزه اختراع ایتسین.

«گریلای ناخوش»

چارجوداق

ملا عمی! آند اولسون شوکور مصطفی یولك اوروج متاسیله چاپیلمکده، پیشریدیگی حلال نعمت، آند اولسون کریم اسماعیلوك چارجو متاریسنه چکدیر دیگی ایلیکتریك لامپاسنا، چارجو جماعتی بیکار دکلدر. مسجده بیغیلوب اولوقارگ آزالماسی ایچون یلان حاضیرلیورلار. مبروطه ایدنلر ملا حسین، شیخ باموددور. مختار علیوف‌در.

بوش بوغاز.

تعجب

شماخیدان یازیرلار که: «گریلای قارا تك قیزی ۱۴ یاشینا اولدوغی حالده دوقتور سازانوف ۱۶ یاشینا وئیره‌ورمیدی.» سوگرا یازیر که: «گیدوب خستخانه‌ده گوردیم که: همان دوقتور خسته خانه‌ده خسته‌لر ایله قیمت دانیشیر. سوگرا گور دیم که: مکل چکوب بولدا آلیر». هیچ یئمه‌یوریك یو سوزلری یازان نه دیمك ایستیور؟ و دوقتورا هانسی بر ایشی عیب دونور.

بهتان

گنجه‌ده قاسم اسماعیل اوف آ دینا بایسوق زاوودیندا ساروللی کندرلیه بایسوق توخومی ویرلنده ساروللی ملانسك برجك سیتوق اوغورلیوب همیشه سوخماسی لاپ دیپیندن بالاگ چیخدی.

چونکه ملا نه قدر اوخومش اولسادا اوندا اوغورلق اولماز.

اعلان

قوباقاساینلمشکتور ناحیه‌سینك یلیجی کندینك ساکنلرینه خبر ویریریك که: کوراسی صدری حمیدالله محمد اوف بزه پول گوندرمیشدی که: کتابلیردن اوتری توخوم آلوب گوندرمرك. جوقدان ایدی تمیز توخوم اولمادیغی ایچون آلا بیلمیرایدیك. ایندیه توخومیلیغی آلمیتیق ملا نصرالدین ادارمسنه‌دور. خواهش ایدیریك که: دعوه گوندروب تخطری آپارمیناز. برده شورا صدرینك وبالی بوماسیناز.

ملا نصرالدین اداره‌سی

عشق آبادداندن.

ملا عمی! ایندی سیزگ زورنالی شهر مزده آرتق درجه‌ده هوس ایله آلوب اوخویورلار.

ملا عمی! ایستیورسگزمه، بوحرمت بو احترام سیزگه همیشه اولسون: اوندا بازسالارکه: عشق آباددا سید حسین آغا تتریله پول ویریر، ایتانما! و رضا محمد، اوقه پول ویروب قرآن آلیش» ویریشی ایدیر، «نومنده شورا داهیلرینك رسلریی آسوب، هرکس خبر آلانداکه: آغا! جدیکه قرمان اولوم! بو داهیلر ایله سنك نه آل ویرگ! دیبور که: پیغمبر نوزی بویوروبدرکه: تقیه لازمدر. بوگادا ایتانما!

هرکس یازسا که: میرزا مهدی شریعت مدار اون ایل بوندن اقدم عاشورا گونو منبره ایمیرطور اعظمی و اونك جانشینی (دانشقور.) فی‌الجمله (بولس‌سنر) لری دعا ایدیردی ایتانما.

اگر سیزه یازسالارکه: «برزا مهدینك نوزنده فرق جور ماسقا اولور، مثلا قومونیست گورنده قومونیست اولور، دینجی گورنده دینجی اولور، لامذهب گورنده لامذهب اولور، اوغری گورنده لوطی اولور، روس گورنده روس اولور، مسلمان گورنده‌ده مسلمان و الخ بو سوزلرده‌ده ایتانما!

اگر سیزه یازسالارکه! عشق آباد بهد تیلری گونده بر دفعه (ورشکست) چیخیر. لار، نوزلریده دانیشلار! دیبورلر که: «بزم کیمی دیزاده دوغرو و درست آدام یوخدر همده آمریقا مملکتنك اوچ حصه سی باتیدر، یده‌ده ایتانما!

اگر سیزه یازسالارکه! عشق آباددا نولی (پاس) برلرنده، اسکیك محمود نوز ایشگینك سود ویره‌گیندن، اصلان اوغلی حسین‌که قویچیلقدان، واعون عباس تیجه واعون ملادان، قارا باقراوف ماتورگ قومسندن و (سرخس) میشلرینده‌کی بسته دن، دم دوررو ایتانما!

ملاعمی! اگر ایستیورسگزمه، آیرو صاحبی اولاسگز بو یازدقلارم (ذات‌لره توقونماسگز). اگر منم بو یازدقلاریما عمل ایله‌گز، حکما سیزگ زورنالیگزگ ستیتی بورادا بیش یوزه چیخاجاقدر. بونگلده سیز بوبوك فائده گورسگز، گنگز باقی احترام. سیزی صمیم قلبدن سون:

میرزه قوقولی روضه‌پز

***

سوال

آی ملانصرالدین بابا! بزم سالیانك مومن و مکدر آداملاری همیشه دیبورلر که: «ملانصرالدین» زورنالنا یازیلانلار و همچنین الیه آلوب اوخویانلار حتی گیتدین قولاق آسانلاردا آ آغاتیك بیورـ دیقه گوره کافر و مرتددرلر.

بر یازاسیدا سوال ایدیورلر که: «ملانصرالدین» زورنالنا یازیلانلار نه مذهبه قوللوق ایدیرلر؟

من ایمسوال قارشوسندا دوغروداندا عاجز قالیورام.

اگر گونوروب دیه‌مك: سنی‌دی شیعه‌دی، مسلمانی، یهودی‌دی، مولانی‌دی بالی‌دی، اوندا دیه‌جکگز که: آی آخماق! «ملانصرالدین» زورنالنا یازیلانلار اگر بو مذهبلرگ بریندن ایمه او مذهبلریك جمله‌سه نه نه سبه ساتاشیر.

ایمدی ملا عمی! سنی آند ویریرم بو اوروجلقدا اولطرلاریجون مسجدده بیلان گلیاگ یازیلارگ مومن بوخانلرلار طرفندن سایلوب قورتارمامسه و سنی آند ویریرم سالیان اثاث تکنکنده‌کی قیزلاریك اوروجلق دان ضعیف اولوب ایندیه‌دك توزلرینه خمیس حاجی محمد بك یکی آلدیغی آروادینك کاغن کلفدیه منی باشا سال گوروکه سیزیك زورنالگزه یازیلانلار نه مذهبه قوللوقگ ایدیرلر. اگر سیزدن سوالمه جواب آلماسگز لابد قالوب اوکیلره آغا میر باقر آغانیك بیوردیغی کمی کافر و مرتد دیه‌جکم.

هر حالده جوابگزی کمال ممنونیتله گوزلیورم.

سلیان قماربازی

یوبنه توکه

«عشق آباددا جنداره: مظفری مکتبه بر طاس قوروووسوبله کوردك اوشاقلار قرآنی «وقت ازریله‌جکدر.

—

تبریزده سرخابلی‌یه: محمدعلی‌شاهدان بابانلاشك ساغ اولسون . قالانلرینه‌ده الله قسمت ایله‌سین.

—

من ایمسوال قارشوسندا دوغروداندا عاجز قالیورام.

اگر گونوروب دیه‌مك: سنی‌دی شیعه‌دی، مسلمانی، یهودی‌دی، مولانی‌دی بالی‌دی، اوندا دیه‌جکگز که: آی آخماق! «ملانصرالدین» زورنالنا یازیلانلار اگر بو مذهبلرگ بریندن ایمه او مذهبلریك جمله‌سه نه نه سبه ساتاشیر.

—

رشت‌ده معین‌التجار اولماق ایسته‌یه : بوخو اولسادا خوشا کمن بوخیدر

—

نخجوانداجاندن یازانلارجا اولماسیدی. حاجی حسینلی ایله شیخ سقافلار هاراداس قیزاردارادی.

—

اردوبادادا دوتولانلار حقد ، یازانلا . بو بر توستی‌در که: هامگزگ یاخماسدان جقاجقدر.

—

شماخیدا موسه. سن‌مومن ایسك گیجه‌لر مختارگ مهمانخانه‌سنك ایچری اوطاقلاردا نه قابریوردس؟

—

خراسادا خلواجیه ـ کیمه متولی باشی‌نك نه‌وندی‌کی چاخیر کوبلری سکا غنیم اولسون.

—

تازه شهرده کافره ـ ملا نورالدینك تازه صیغه‌سنك جانینا آند اولسون که‌سکنو بیگر گلمه‌مشدر.

هیئت تحریریه

«ملانصرالدین»ك برنجی نشریاتی اولان

ثولی‌لر

پیه‌سی „قومونیست“ غزیته‌سی‌مدیری جیب چیق یولداشك مقدمه‌سی ایله جابدان چیقوب ساتیشا قویولمشدر. تك نسخه‌سی ۶۰ قپکدر. کلی آلانلار ستارو پوچتوی ۶۴ نومرولی ثه‌وده „ملانصرالدین“ اداره‌سنه مراجعت ایده بیلرلر.

تك نسخه‌سنی قارل مارقس میدانچاسندا (سابق بارابه‌ت) „قومونیست“ غزیته‌سنك بودقاسندان آلا بیلرلر. پوچتا ایله‌سفارشلر دخی قبول اولنور

آذلیت ۱۲۳۸ ۳۰ نجی بین‌الملل» تاتاه‌دولت مطبعه‌سی تیراژ ۳۸۰۰

© ХУНЮЙ ЯЖИЯ
Академиясы Расулбаев
Тилдер институты
Инв. № 2578

مؤکل ملائکه—آدا! نه ایچون محمد علی شاهك آدینی بر لوحدن یوزورسان؟

عزرائیل—نوزینك آدینی سیلیرم که: اوغلینك آدینی یازیم.